

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — šeštadienis, Liepos-July 19 d., 1975 m.

Kaina 15c

167

JAV ASTRONAUTAI PASVEIKINO RUSUS

EUROPOS VALSTYBIŲ TARYBOS AIŠKUS IŠPĖJIMAS PORTUGALIJOS GENEROLAM

Kol nebūs laisva tautos valia paremtos demokratinės santvarkos — Portugalijai pagalbos nei cent!

LISABONA. — Portugaliją šiuo metu valdantieji karininkai, nepasisekus sudaryti karinės ir civilinės koalicijos valdžią, praėitą ketvirtadienį dar bandė valdžią sudaryti, bet abidvi stambiosios Portugalijos partijos — Liaudies Demokratų ir Socialistų atsisakė dalyvauti, protestuodamos prieš armijos atsisakymą garantuoti demokratinės valdžios sudarymą.

Ministeris pirmininkas Vasco Goncalves, komunistų remiamas armijos generolas, stengiasi sudaryti valdžią daugumoje iš kariškių ir civilinių ekspertų, be mažiausios partijų įtakos. Jei sudarys, ši bus jau penktoji po sudarytosios prieš penkiolika mėnesių, kai buvo nuversta ilgą laiką valdžiusi dešiniųjų diktatūra. Valdanciosios Revoliucinės Tarybos atstovas kaip Vasco Lourenco pareiškė, kad naujoji valdžia nebūs karinė diktatūra, o bus sudaryta iš karininkų ir „bepartvivių“ civilių specialistų, bet ne žodžio, kas, kokie asmenys numatomi tokiai valdžiai sudaryti.

IŠ VISO PASAULIO

Londonas. — Anglijos sosto įpėdinis princas Charles „su-sektas“ slapta besidarbuojant ir net savo pinigų išleidžiantis gelbstintį į vargą papuolusius jaunuolius, turinčius polinkį į kriminalą. Sunday Telegraph, kuris tą „paslaptį“ susekė praneša, kad princas vardu steigiamą paaušlių globos draugiją, kuri globos tarp 14 ir 25 m. amžiaus iškrypėlius, nevykėlius, našlaičius ir kitaip nuskriaustus.

KEY WEST, Florida. — Brangenybių ieškotojai Meksikos įlankoje rado vienoje vietoje dar penkis žaltvarines patrankas, viso dešimtį patrankų per tris dienas nardymo į jūros dugną. Narunai įsitikine, kad yra atradę ispanų galeoną (grinkluotą laivą), kurs tose vietose nuskeno 1622 metais per audrą. Galeonas turėjo vardą Netustra Senora de Atocha, ir buvo pakrautas auksu, sidabru ir kitokiomis iš Amerikos indėnų išplėtomis brangenybėmis. Kiekviena patranka sveria po dvi tonas ir vertinamos po \$20,000 kiekviena.

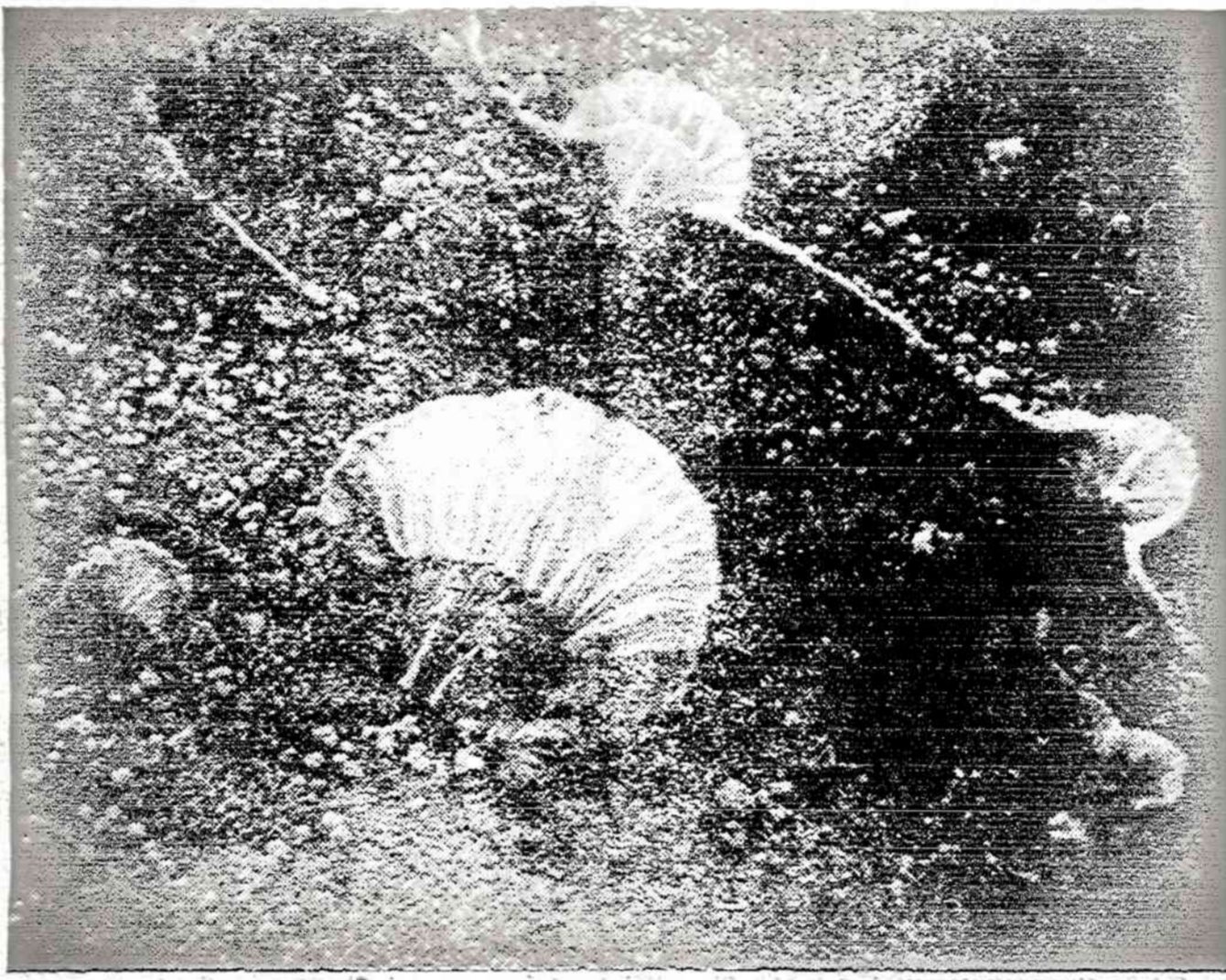
TEL AVIV, Izrael. — Apie 200,000 izraelitų suruošė demonstraciją prieš valdžią, kuri dėl taikos su Egiptu sutiko pasitraukti iš kai kurių Sinajaus dykumos strateginių vietų. Kai kurie demonstruotojai, prisiveržę pro policijos ir kareivių užtvaras, pasiekė JAV ambasadą ir spėjo pro langą įmesti akmenį, kol buvo išsklaidyti Suimta 21 asmenų.

Kitas demonstrantų būrys prieš sekretorių Kissingerį plakatais nešini susigrūdė prie miesto valdybos protestuoti kam Kissingeris spaudžias susitarti su arabais.

TEHERANAS. — Irano šachas Mohammad Reza Shah Pahlevi pasakė, kad jei toliau kainos bus be pateisinamos priežasties keliamos, atsakingieji biznieriiai bus teisiami karinomis teisimuose. Finansų ministeris Hooshang Ansari skundžiasi, kad pragyvenimas pabrango metų bėgyje 16 nušimčių, nors maisto ir drabužių kainos pasaulinėse rinkose pin-gandžios.

WASHINGTONAS. — Vieškelių informacijos direktorius Donald Knight, ištyręs 32 dimiesčių sritis nustatė kad 75 nušimčiai visos Amerikos darbo jėgos į darbą tebevažinėja automobiliais, 12 nušimčių nau dojami autobusais ir traukiniais, o likusieji važiuoja dviračiais arba pėsčiomis vaikšto.

Herbertui ir Lindai Hoff-manams, gyvenantiems Palatine apskrityje, paštas sulaukė siunčiamus pinigus. Jie pardavinėjo turtus, kurių negalėjo pardavinėti.

Atrodo, kad šis paveikslas vaizduoja jūros dugno įvairiausius augalus, bet tikrovė yra visai kita. General Electric bendrovėje nufotografuotas bandomosios baterijos paviršius, keičiant su-traukti gyvsidabrio ir kadmijaus elementai, plūduriuoja vario paviršiuje. Elektros bendrovė bando pagaminti ilgiau veikiančią elektros bateriją.

ARGENTINOJE IŠIGALĖJO CHAOSAS; PREZIDENTĖ RUOŠIASI IŠVAŽIUOTI

Pragyvenimo išlaidos pakilo keliais šimtais nušimčių

BUENOS AIRES. — „Kaip ilgai dar ši agonija tęsis?“ — klausia vadovaujantis Argentinios dienraštis „La Opinion“ savo vedamajame, Argentinai vis greičiau grimstantį ir ekonominį ir socialinį chaosą.

„Kabinetas egzistuoja be jokio objektyvų, be jėgų... Nėra jokio plano, tik grupė sumišusių funkcionierių...“

Dienraštis tęsia: „Argentiniai kiekviena dieną aiškiau jaučia, kad jų kraštas miršta, tik nenujaučia kaip ilgai dar tokia agonija tęsis. Argentinia dabar primena vokiečių Vėimaro respubliką arba Allendes Čilė prieš kariškių padarytą perversmą. Infliacijai padidėjus daugiau kaip 200 nušimčių, kainos šoka aukštyn pasibaistina. Šeiminiškai nuėjusi ir krautuovė maisto produktų, randa kad laiškos kaina pakilusi 133 nušimčiais, aspirinas 185%, skalbimo milteliai 227%, sūris 252%, degtukai 275%, kava 200% ir tt.“

Izabelės Peronienės valdžia buvo unijų priversta pakelti algas kai kurių unijų nariams darbininkams po 140 nušimčių, bet darbininkai patys mato, kad nepaprastai kainų kilimas netrukus tuos pakilimus prarys. Vien per birželio mėnesį pragyvenimo išlaidos pabrango 37 nušimčiais.

Nusivylimas ir desperacija „Jokios ateities nebėra. Argentinios pinigai (pezas) diena iš dienos darosi kaskart mažiau vertas. Pileičiai dairosi kur išmiegoti, apleisti Argentiną, vieną iš turtingiausių kraštų pasaulyje. Politinė krizė nemažiau aštri kaip ir ekonominė. Juanui Peronui pernai mirus, valdančioji peronistų partija suskilo į savo tarpe kovojančias frakcijas, gresiančias Buenos Aires 8 milijonų miestą pavertti antruoju (airių) Belfastu. Miestas pilnas gandy, kad įvyks kariškių perversmas. „Nors diktatūra nėra išeitis.“

Abu erdvėlaiviai gražiai susijungė

HOUSTON, Teksas. — JAV ir Sovietų Sąjungos erdvėlaivis susijungė liepos 17 dien, 12:09 minutę po pietų 140 mylių aukštumoje ir 620 mylių į vakarus nuo Portugalijos. Kada JAV „Apollo“ prisijungė prie „Sojuzo“, tai gen. Stafford tarė:

— Aš jus jau pagavau.
— Darbas gerai atliktas, Tama, — tarė pulkn. Leonovas.
— Tai buvo puikus vaidas.
Vėliau amerikiečiai pridūrio sovietinį „Sojuzą“ prie savo erdvėlaivio nosies, gen. Stafford atidarė dangtį, pro kurį jis pamatė sovietų pulkininką ir jo padėjėją. Gen. Stafford ištiesė jiems ranką, paspaudė ir pasveikino.

Visą pasaulį — Sovietų Sąjungą ir visas laisvas valstybes, buvo įdėti į pulk. Leonovo burną šie pirmieji žodžiai: — Ar Amerika duos man tremtinio teises?
Rusijoje šie žodžiai niekur nebuvo spausdinti, jie tiksliai išėjo iš lūpų į lūpas. O laisvajame pasaulyje buvo karikatūra, vaizdaujanti visų pavergtų žmonių norą ištrukti iš komunistinės vergijos.

Kelnių scena teisme

SPOKANE, Wash. — pusę valandos buvo sustabdytas teismas dėl žmogžudystės, kol gynėjos advokatas gavo naujas kelnes.

Advokatas Sidney Wurzburg nusiskundė teisėjui John J. Lalley, kad pertraukus metu jam nulūžo kelnių ziperis ir jis tokioje netvarkoje negali stovėti prieš grand jury. Teisėjas paskelbė „petrauką, kol advokato žmona atskubėjo naujas kelnes nešina. Tai truko lygiai pusę valandos.

Ispanijos socialistai ir krikščionys demokratai susitarė apsaugoti Ispaniją nuo komunistinių karių. Bijoma, kad Ispanijos generolai neišmestų diktatoriaus ir nepereistų kraštą komunistams.

IŠ SOVIETINIO „SOJUZO“ SMARKIAI PRADĖJO VERŽTIS DEGUONIS

Jeigu nepajėgs pataisyti, tai rusai bus priversti leisti Sibiran

HOUSTON, Teksas. — Gen. Thomas Stafford vadovaujamas JAV erdvėlaivis „Apollo“ surado 140 mylių orbita skriejantį „Sojuzą“, nustatė tą patį greitį ir tą pačią orbitą, nusileido kelias pėdas žemyn ir prisijungė prie sovietinio erdvėlaivio. Abu sujungti erdvėlaiviai kurį laiką paskriejo ta pačia kryptimi, o vėliau amerikietis astronautas gen. Stafford atidarė sujungimo dangtį ir ištiesė ranką sovietų kosmonautui Leonovui.

Urugvajus uždarė Sovietų „Kultūrą“

MONTEVIDEO, Urugvajus. — Reuterio pranešimu, Urugvajaus prezidentas Juan Maria Bordaberry šio mėnesio 16 dieną likvidavo Urugvajaus — Sovietų „KULTŪROS“ institutą, sukongfiskavo to „instituto“ nuosavybę ir užrakino jo ofisus. Prezidento, vidaus reikalų ir krašto apsaugos ministerių pasirašytame dekretu pasakyta, kad tas institutas turėjo aiškų tikslą tarnauti kaip frankis marksistų organizacijos, kuri buvo uždara 1973 metų birželio mėnesį paleidžiant parlamentą ir uždaran partijas.

Jaunųjų protestai

MILWAUKEE, Wis. — Policija areštavo už netvarkingą elgesį tris jaunas vyriokas, dalyvavusius apie pusantro šimto demonstracijoj, protestavusioj prieš valst. sekretorių Kissinger Sumitiejį pasisakė esą nariai organizacijos, pasivadinusios „Jaunimas prieš karą ir fašizmą“. „Protestantai“ žygiavo į Milwaukee universitetą, kur Kissingeris sakė prakalbą.

Be tos demonstracijos buvo dar keturios kitos, būtent „Nationalistų baltųjų partijos (nacių). Sionistų įvad. Becar. Pasaulio darbininkų partijos ir „Nusistatusių prieš Kissingerį“ (Gays Against Kissinger).

Gydytojai Illinojų

Amerikos Medikų Asociacijos pranešimu, gydytojų Illinojaus valstijoje 1974 metais buvo 15,809. Iš to skaičiaus 9,697 gydytojai turėjo nuosavus gydytojų kabinetus. 2014 buvo rezidentais ligoninėse ir 1,052 ligoninių gydytojais. Dar ligoninėse buvo 809 internai, 481 dirbo ligoninėse administracinėse pareigose ir tyrimų srityje, o 200 mokytojų medicinos mokyklose. Be to, dar buvo 234 neklasifikuoti. 801 gydytojo praktika nesiverčiančių ir 108 „kitoki“.

Ne pats, tai svainis

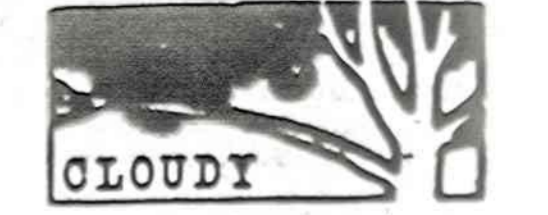
BRATTLEBORO, Vermont. — 1972 metais kandidatavęs ir viceprezidentus Ted. Kennedžio svainis (švogeri) Sargent Shriver pasiskelbė darysias žygį, kad demokratai nominuotų jį savo kandidatą į JAV prezidentus 1976 metų rinkimuose. Jei Ted Kennedy nekandidatuos.

Gen. Stafford asmeniškai pažino sovietų pulk. Leonovą. Su juo buvo susitikęs Maskvoje, kai apžiūrėjo sovietinį „Sojuzą“ 19-tąjį, ir vėliau, kai pulk. Leonovas buvo atvykęs į Ameriką ir lankė JAV erdvėlaivų iškelimo centrą ir kalbėjosi su keliais Ameriko astronautais. Gen. Stafford ištiesė ranką ir antrąsias sukongfiskavo to „instituto“ nuosavybę ir užrakino jo ofisus. Prezidento, vidaus reikalų ir krašto apsaugos ministerių pasirašytame dekretu pasakyta, kad tas institutas turėjo aiškų tikslą tarnauti kaip frankis marksistų organizacijos, kuri buvo uždara 1973 metų birželio mėnesį paleidžiant parlamentą ir uždaran partijas.

Gerą erdvėje susitikusių astronautų nuotaiką pagadino pra dėjės veržtis deguonis iš sovietinio erdvėlaivio. Astronautai pastebėjo, kad deguonis sunkėsi į sujungimo vamzdį ir sudarė pavojų visam skridimui. Tuojau buvo nustatyta, kad deguonis veržėsi iš vieno sovietinio indo. Savo susirūpinimą astronautai tuojau pranešė kont rolių centram ir prašė priemonių nelaimėi išvengti. Ar rusai pajėgs tą prisiveržimą sustabdyti, vakar nebuvo aišku.

Jeigu nepavyktų sustabdyti deguonies prasiveržimo, tai rusams tektų atsikabinti nuo „Apollo“ ir leistis žemėn anksčiau, negu jie buvo apskaičiavę. Penktadienį sovietų kosmonautai turėjo ateiti į svečius pas amerikiečius, o vėliau amerikiečiai po vieną turėjo išliuogti į „Sojuzą“. „Apole“ yra trys amerikiečiai, bet jame yra vietos ir abiem rusams, tuo tarpu sovietinis yra mažiukas, ten nėra vietos erdvės svečiams. Gen. Stafford rengėsi išliuogti į „Sojuzą“, kai pulk. Leonovas buvo 15,809. Iš to skaičiaus 9,697 gydytojai turėjo nuosavus gydytojų kabinetus. 2014 buvo rezidentais ligoninėse ir 1,052 ligoninių gydytojais. Dar ligoninėse buvo 809 internai, 481 dirbo ligoninėse administracinėse pareigose ir tyrimų srityje, o 200 mokytojų medicinos mokyklose. Be to, dar buvo 234 neklasifikuoti. 801 gydytojo praktika nesiverčiančių ir 108 „kitoki“.

Sovietų propagandos ministerija tvirtina, kad erdvėje pirmuoju skrieja „Sojuzas“, jis vadovauja visai erdvės ekspedicijai. Maskva stengiasi įrodyti, kad Sovietų Sąjunga visur vadovauja. Amerikiečiai džiaugiasi, kad šis bendromis jėgomis įsigomiu organizuotas iškilimas į erdvę parodė sovietinės kosmonautikos silpnumą ir atsilikimą.

Drėgna, šilta, galimas lietus. Saulė teka 5:31, leidžiasi 8:22.

Darius ir Girėnas - Lietuvos didvyriai

Didvyrių yra tas, kuris išlikimui vykdo kilnias idėjas, nesistūdamas joms savo jėgų, o jei reik ir gyvybės. Kilniausias didvyriškumo pavyzdys yra Darius ir Girėno atliktas žygis. Mėdama pasitarnauti savo tautai ir išgarsinti Lietuvą pasaulyje, jie ryžosi, kad ir su dideliais pavojais, persikristi Atlanta ir nusileisti Kaune. Šis jų herojiškas žygis liks amžiams lietuvių tarpe nepamirštas.

1933 m. liepos mėn. 17 d. Soldino miestelio apylinkėse, Vokietijoje, nukrito ir sudužo "Lituania" lėktuvas, perskridęs Atlanta. Lakūnų Dariaus ir Girėno kūnai rasti sužaloti. Nėra jokių abejonių, kad jie yra mirę staigiai. Katastrofa buvo labai baisi. Tai liudija lėktuvo išverstos kelios didžiulės pusės ir nulaudyta visa eilė medžių viršūnių.

Atrodė, kad lėktuvas skrido gana žemai, užkabino medžius ir nuėjo 7 kilometrų atstumu nuo Soldino, miške. Prieš krisdami, lakūnai išmetė pašta, kurį vežėsi į Kauną.

Atvykus vokiečių valdžios atstovams į nelaimės vietą, iš-

aiškinta, jog tai lietuviai lakūnai, skridę iš Amerikos.

Jakūnas Girėnas viena ranka laikė lėktuvo vairą, o kita ranka buvo pridengęs savo veidą. Aplinkui buvo išmėtyti žemėlapiai...

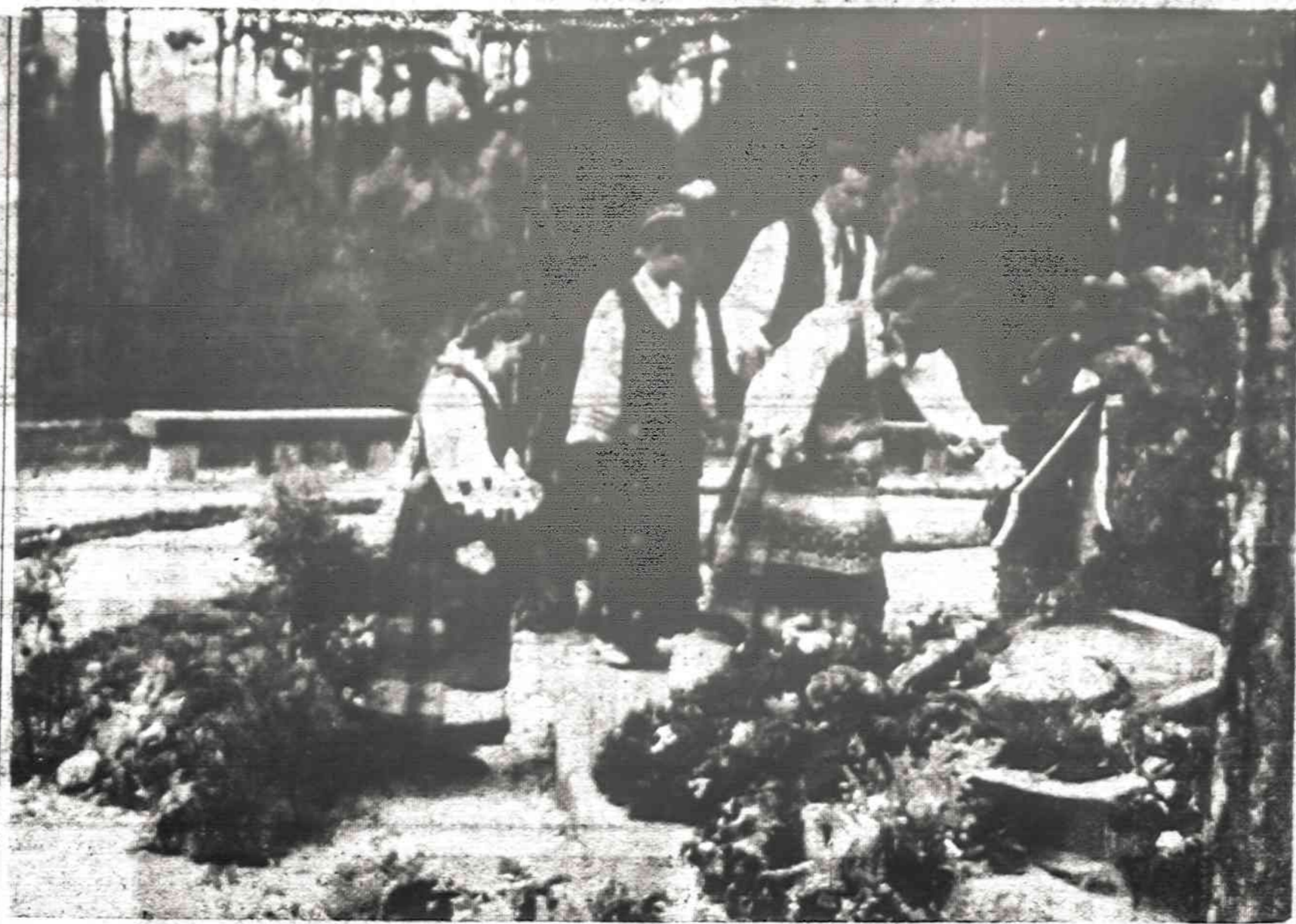
Lakūnų Dariaus laikrodžio ejo, taip pat degė kišeninė elektros lemputė. Pas lak. Girėną, kurio kūnas buvo mažiau sužalotas, rasti trys doleriai ir medalis su užrašu: "Sv. Kristupai, saugok mus!"

Lakūnų žemėlapiuose matyti nubrėžta tiesi skridimo linija. Atrodo, jie teisingai laikėsi jų nurodyto maršruto.

Lietuvą pasiekė liūdna žinia, kad, nugalėję Atlanto vandenyną, perskridę beveik pusę Europos, ties savo tėvynės prieangiu dėl nežinomų priežasčių tragikai žuvo lietuviai lakūnai kap. Steponas Darius ir lakūnas Stasys Girėnas. Ši skaudi ir šurpi žinia prislėgė visą Lietuvą.

Visa Lietuva tris dienas buvo iškėlus gedulo kaspinu perrištas tautines vėliavas. O visa tauta dar ilg laiką tik žuvusiųjų didvyrių dvasia tegevėno.

Visa lietuvių tauta su didžiausiu nekantrumu laukė didvyrių

Vroclavo lietuviškos tautinės drabužių pasipuošios, padeda vainiku Lituonijos sudužoimo vietoje, Soldino miške, minint Darius ir Girėno žygio sukaktį (šį nuotrauka turėjo tilpti prie K. Stulpinienės straipsnio).

kūnų atvežant iš Vokietijos. Kai tik buvo gautas pranešimas iš Stetino aerodromo, kad lakūnų palaikai yra transportuojami į Lietuvą, tuojau tūkstantinės minios žmonių suplaukė Kauno aerodromą. Prie įėjimo buvo pastatyti vartai o prie jų iškeltos lietuvių tautinė ir J. A. V-bių vėliavos.

Pačiame aerodromo viduryje stovėjo paauskstinimas, kuris skendo gėlėse, o netoli jo išsiriškio kariuomenės ir šaulių garbės kuopos.

Tuo laiku Lietuvos lėktuvų trys eskadrilės išskrido prie Vokietijos rubežiaus pasitikti žuvusių lakūnus.

Apie 4 v. popiet pasirodė Deurlufo b-vės lėktuvas, kuris du kartu su eskadrilėmis apskridę Kauną nusileido aerodroman. Sugaudė visų Kauno bažnyčių varpai ir fabriky sirenos, pagerbdamos žuvusius didvyrius.

Lėktuvui nutūpęs, iš jo buvo išimti žuvusiųjų du ažuoliniai karstai, kuriuos kariški ir civiliai lakūnai atnešė prie paauskstinimo. Sugroti Lietuvos ir Amerikos valstybių himnai.

Visa tai nuskambėjo per visą Lietuvą, nes visos apeigos buvo transliuojamos per radiją.

Prezidento aktu žuvusieji lakūnai buvo apdovanoti Vyčio Kryžiaus ordino 5 laipsniu, Šaulių žvaigždės Tarybos aktu — Šaulių žvaigžde ir skautų — garbės ženklų — svastika.

Po to kalbėjo vyriausybės ir organizacijų atstovai.

Pasakytų kalbų fragmentai: Vyriausybės vardu kalbą pasakė susisiekimo ministras inž. V. Vileišis, pažymėdamas, kad kitų tautų lakūnai, perskridami Atlanto vandenyną, pagarsino savas tautas...

Jūs, — kalbėjo ministras, — taip pat ryžotės, tačiau Jums nebuvo lemta džiaugtis šiuo garbingu pergalės triumfu. Visas mūsų kraštas, visa tauta liūdi dėl Jūsų tragiškos mirties. Jūs žuvote netoli nuo mylimojo krašto, nepamate brandiosios tėvynės Lietuvos. Savo

didžiū darbų, savo pasiryžimu, savo auka Jūs išgarsinote Lietuvos vardą po visą pasaulį...

J. A. V-bių atstovas savo kalboje pabrėžė, kad susirinkome atiduoti paskutinę pagarbą tiems, kurie ryžosi nugalėti gamtos pavojus ir mechaninius netūbulumus, kad galėtų atnešti garbę savo gimtam kraštui. Sakomos kalbos bus greitai pamirštos — sakė jis, — bet jų darbai amžinai pasiliks širdyse visų tų, kurie gerbia drąsą ir patriotizmo jausmus. Tas faktas, kad Jiems galutinai nepasisekė pasiekti tikslo, ne kiek nesumažins tos garbės, kuri Jiems feisėtai priklauso.

Jis taip baigė kalbą: — Aš kartu su visa tauta džiaugiuosi, kad šis kraštas buvo Jų gimtinė. Tebūnie mums leista supinti savo liūdesį su pagarbą tiems, kurie ryžosi nugalėti vėjų ir vandenynus, skrisdami į gimtąjį kraštą. Paimkim iš Jų didelės meilės ir pasiryžimo pavyzdį...

Transatlantiniam lakūnams priimti komiteto pirm. prof. Z. Zemaitsis kalbedamas pažymėjo:

Visi rinkosi Jus pasveikinti, gi šiandien su ašaromis sutinka Jus Lietuvos vaikai. Mūsų visuomenė paskendusi neišreiškiamame skausme. Jūsų tikslas buvo išgarsinti Lietuvos vardą...

Po visų kalbų Dariaus ir Girėno karstai buvo nunešti prie papuostų vartų, į jų vardu pavadintą gatvę.

Po atliktų ceremonijų, didžiulė minia žmonių žygiavo į miestą. Bazilikoje karstai skendo gėlėse. Tūkstantčiai žmonių praėjo pro didvyrių karstus.

Sekandią dieną įvyko laidotuvės. Po gedulingų pamaldų, milžiniška laidotuvių procesija Kauno gatvėmis slinko į kapines. Tos gatvės, kur vyko laidotuvių eisena buvo apstatyta kariuomenės špaleriais.

Kapinėse kalbas pasakė ministras pirm. J. Tubelis, Amerikos lietuvių vardu Tumaviciene, savanorių vardu J. Kalėnas.

Šaulių S-gos CV pirm. A. Zmuidzinavičius pasakė: "Atvykote į savo tėvų žemę. Atvykote jės pasiūge, atskridote oru... Tu, Dariau, brangus broli Šauly ir Klaipėdos Krašto Vaduotojad, ir Tu, Girėnai, garbingas Lietuvos vyre.

Mes buvome atėję Jūsų, džiugaudami, pasitikti. Gyvus, sveikus ant rankų nesioti... Deja, likimo buvo lemta, kad su ašaromis Jūs atlydėjome, atnešėme čionai į kapus mūsų mylimai žemelei atiduoti. Nuo šios dienos Jūsų auka pašventinta Lietuvos žemė...

Tad vėpražysta Jūsų garbei gražiausios tautos gėlės, te Jūsų dvasia amžiams aukėja mums savo tautos vertus didvyrius ir tejungia mus visus vieningan darban amžinai skaisčiai tautos ateičiai".

KOLCHOZAS AR KOLŪKIS?

S. m. liepos — rugpjūčio mėn. 7-8 Nr. "Laiskai Lietuviams", red. kun. Juozo Vaišnio, tarp kitų rašinių, yra įvestas ir lietuvių kalbos gryninimo skyrelis "Kalba".

Šiam numerijje daug žodžių, lietuvių pasisavintų iš: lenky,

Ilgai stovėjo mimios kapinėse, griaudžiai verkė ir lankė jų karstus.

Minėdami nuo Jų atlikto didvyriško žygio 42 metų sukaktį, pasiryškime dar labiau kovoti ir dirbti, kad mūsų brolių ir sesių tėvynėje vergijos pančiai būtų sunaikinti ir mūsų bočių žemė — Lietuva būtų laisva.

al bud

gudų, vokiečių ir kitų kalbų, pataria jų nevertoti, nei gyvoje kalboje, nei rašyboje. Ir čia pat rašo, kaip juos reikia lietuviškai rašyti.

Daugumas jo pateiktų žodžių labai mažai kalboje vartojami. Bet yra ir tokių žodžių, kurie vis dar ir kalboje ir rašyboje vartojami. Tarp kitų žodžių pataria ma lietuviškai rašyti: "Kolchozas (r) — kolūkis".

Prie šio žodelio ir norėtusi sustoti. Ką reiškia kolchozas? Šis žodis sudarytas iš dviejų rusiškų žodžių: Kolektivnoje choziaistve — sutrumpinant — Kolchoz.

1940 m. rusams okupavus Lietuvą, taip jis ir buvo vadinamas. Tik po kelių savaičių, tuometinėje spaudoje atsirado iš kis.

rusų kalbos vertimas — kolūkis.

Jeigu jau kolchozą versti į lietuvių kalbą, tai reikėtų ir kolektyvinį ūkį pavadinti visi lietuviškai, pvz., bendromenišnis ar bendras ūkis. Juk žodis kolektyvinis ir ne lietuviškas. Tai kuriems galams mums pataikauti okupantui ir jų kolchozą lietuviškai ir ne lietuviškai ir nelietuviškai žodį — kolūkis.

Atgabeno kolchozą rusiškasis okupantas į Lietuvą, tegul jis ir pasiūteka tik kolchozų.

O jeigu jau verčiant tikrai lietuviškai ir gyvenimiškai, tai būtų teisingiausias šio padaro pavadinimas vergų ūkis, trumpinant vergūkis.

Manyciau, kad ir rašyti reikėtų, tik kolchozas, o ne kolūmetinėje spaudoje atsirado iš kis. Stasys Juskešas

SKAMBINKITE DABAR
ĮVERTINTI
JŪSŲ NAMŲ

ERWIN J. MICHAELS
4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos) 254-8500

MEMBER
RELO MESS TAIP PAT PARDOUBAME VISUS CHICAGO PRIEMIESCIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

Prof. Vaclovo Biržiškos
SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGU ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 puslapiai. Abu tomai minkštuose viršeliuose pardodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gaukite, jei pinigų pasiūsite tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Illinois 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

- MŪSŲ BENDROVĖ veikia jau nuo 1947 metų. Kiekvienais metais mes persiunčiame į Lietuvą greit ir saugiai tūkstančius siuntimų.
- MŪSŲ BENDROVĖJE ir jos skyriuose Jūs visuomet rasite didelį pasirinkimą prekių, kurios labai vertinamos Lietuvoje.
- TAIP PAT PRIIMAME užsakymus AUTOMOBILIAMS (žiguli, Moskvė, Zaporozec), motociklams, šaldytuvams ir kit. oficialiomis kainomis.
- JEIGŲ JŪS NORITE PAKVIESTI iš Lietuvos gimines, mes parūpinsime reikalingus dokumentus.

CENTRAL PARCEL SERVICE, INC.
220 SOUTH STATE ST., CHICAGO, ILL. 60604
TEL. WA 2-9354
ir mūsų skyrius:
2618 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629
TEL. WA 5-2466

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. R. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1083
NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7% Mokama 4 metų Certifikatams, Mažiausia \$5,000 ar daugiau.
6 1/2% Mokama 1 metų Certifikatams, Mažiausia \$1,000 ar daugiau.

5 1/4% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Taupmenos padėtos į reguliarias taupymo sąskaitas iki mėnesio 10-tos dienos duoda pelno dividendą už visą mėnesį. DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:00 vak.; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

CHICAGO ★★★★★

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

CHICAGO SAVINGS MOKA ANT PAPRASTŲ KNYGŪČIŲ 5.25%
\$1,000 įdėtis vieniems metams duos 6.50%
\$1,000 įdėti 4 metams duos 7.50%
\$1,000 įdėti 6 metams duos 7.75%

Nuošimčiai priskaitomi kas dieną, išmokami kas trys mėnesiai. Kiekvienas taupytojas yra apdraustas iki \$40,000 per Federalinės Valdžios Apdraudą F. S. L. I. C.

The case of the disappearing paycheck and what to do about it.

Some people learn the hard way. Paychecks disappear fast. Day-to-day living expenses eat up a lot. And maybe part goes in the savings account for this year's vacation or another immediate goal. A good chunk of that money seems to disappear by itself. So it's no wonder that when it comes to long-term goals, or when an emergency comes up, there simply aren't funds to meet the need. Unless there was a nest egg building up all that time. A good way to build that nest egg is with U.S. Savings Bonds. The easy way to buy them is to sign up for the Payroll Savings Plan where you work. An amount you specify will be set aside from your paycheck and used to buy Bonds.

And while you're going through grocery bills, car repairs, vacation weekends, kids' toys and nights out on the town, you'll know you're saving money too. That's good to know.

Take stock in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

KAS UGDO IR KAS ŽLUGDO TAUTĄ?
(Atsakymas V. Karosui)

(Tęsinys)

5. Po to V. Karosas pereina į pakartotinę išsivijios lietuvių katalikų vyskupijų siūlymo kritiką. Toks siūlymas esąs nepriimtomas "autokratiškai katalikų Bažnyčios sistemai", "utopinė svajonė", tendencija "užsidaryti savo katalikiškam gete" ir galiausia — "atgyvenusios senovės gynimas".

Tokio "senovės gynimo" pavyzdžius jis mato jau mūsų bandyme išlaikyti savąją religiją XIII šimtmetyje ir apsisprendime "pasilikti viduramžių civilizacijoje XVI šimtmetyje kada kovoje tarp reformacijos ir kontrreformacijos reformacija pralaimėjo". Jei pirmuoju atveju mes visdėto, nors ir pavėluotai buvome priversti "įsijungti į feodalinį pasaulį" (įsidedėkite, kad V. Karosui jau pranyko Kristus), tai antruoju atveju patys pasirinkome mirtį: "reformacijai pralaimėjus, Lietuva turėjo žlugti, kaip tauta ir valstybė". Šiandieną ir vėl stovime prieš (trečią) panašų apsisprendimą. Jeigu mes norime, "išlaikyti savo dvasinį savitumą", pagal V. Karosą, mums tėra tik vienas kelias: "įsijungti į Vakarų demokratijos pasaulį, perimant laisvo žmogaus idealus, kultūrą ir civilizaciją, bei atkuriant visa tai savo tautos individualume".

Skamba gražiai, tik nėra tikslu. Nei Lietuvos vėlavimo apsikrikščyti, nei reformacijos pralaimėjimo priežastys nėra tokios aiškios ir paprastos, kad viską būtų galima išspręsti, save pačius apkaltinant "atgyvenusios senovės gynimu" nors tas turbūt be išimties visus mūsų tautos priešus labai nudžiuginų.

Gi įsijungimas į Rytų ar Vakarų pasaulį, svetimų kultūrų perėmimas bei savas jos atkūrimas, jeigu ir įmanomas (ar tam tikra prasme, net pageidautinas), tai tikrai asmeniui ir tautai, kuri savo dvasinį savitumą, individualumą yra giliai išgyvenusi ir stipriai išvysčiusi.

Be nepriklausomos valstybės Lietuvos teritorijos ribose ar bent be giliai lietuviškos ir giliai krikščioniškos, gerai organizuotos savos dvasinės vadovybės išsivijoje (kuriai katalikų Bažnyčioje reikalinga vyskupijų forma, mes ir toliau liksime skaitomi daugiausia vaikais "vyresniųjų brolių" maseje ar net viso neegzistuojančiais. Arba naudojant V. Karosą žodžius: "kol neišsikovosime laiškos teisėtos, pastebimos ir pripažintos sau vietos naujųjų amžių istorijoje" — "įžengsime į modernų pasaulį" laidotuvių procesija.

Tos vargšės mūsų "išsivijos

DAR APIE "UZATLANTĖS LAISKUS"
(Tęsinys)

V. Reimeris apšviečia "pažangiuosius"

laikų knyga, išleista 1974 metų pavasarį, turi ir antrinį arba periškinamąjį pavadinimą: Kelionės po JAV mozaika. Kuriais metais jis po Ameriką važinėjo, knygoje neparašyta, tik iš kai kurių straipsnių galima kelioms kelionėms atpažinti. Pvz., jis Cicero Zalatorui pasakoja, jog vaikai yra pionierių stovykloje (ir tuo pačiu randa progą pasišaipyti iš tremimų Sibiran, tariamai ramindamas Zalatorių, kad jo vaikai ne Sibire). Susitiko Čikagoje V. R. sergantį Vinčą Andrių, kurs 1972 metų gruodžio mėnesį mirė. Tai šie raštai ir dar vienas kitas pokalbis padeda susigaudyti, kada V. R. keliauvo.

V. Reimerio laišakai, nors ir skirti jo pasirinktiems asmenims, nėra tikri. Jis po JAV keliaudamas neturėjo tiek laiko tokiems laiškam parašyti. Literatūrinuose keliautojų ir pamišlauktojų raštuose laišku forma nuo senų laikų vartoja. Juk ir šventajame rašte laišku apstu.

Deja, V. Reimeris kai kuriems savo raštams laišku formą parinko nevykusiai. Ir tokie laišakai išėjo lyg pajuokūta, kuriems jie skirti. Štai jis, daugiau kaip aštuonius knygos puslapius užimantį laišką pradeda kreipiniu "Miela Stephanie". Tariamais laiškas skirtas Stefanijai Masytei, gyvenančiai Detroito. Rašo iš San Francisco miesto ir aprašinėja tą įdomų kalnuotą miestą, tiltus ir kt.

Iš New Yorko adresuojama raštą "Brangiems bičiuliams — Ksaverai ir Juozui (Karosams, Francisco. Šiems jis aiškina, kokie aukšti New Yorko dangoraižiai, kada pradėti statyti ir kt.

"Brangiems bičiuliams — Marytei ir Vladui (Railams) laiškas iš Floridos į Los Angeles su paaiškinimais apie grožybę ir krokodilus.

Taipgi iš Floridos į Čikagą raštas nukreiptas "Brangiam draugui Stasiui" (Jokubkai) ir tam, be kita ko, nupasakoja, kaip į lektuvus įleidžiant tikrinami keleiviai ir jų daiktai.

Tokių laiškus skaityti gali būti įdomu žmonėms, kurie nei San Francisco nežino ir nieko negirdėjo apie New Yorko dangoraižius bei nėra susipažinę su Amerikos gyvenimu. Tačiau, kai šitokie laišakai skiriami nuo seniai Amerikoje gyvenantiems

UNIVERSAL

nevykėlių naujadarų vartojama. Jurgis Gliuda mėgsta vartoti žodžius, bet V. Reimeris bene bus tą pralenkęs.

Ar gali V. R. knygos skaitytojas suprasti, kas tas pikapas, kas tas dustas? Estakados, interjerai, elektriniai tablo, liumine scensiniai skydai ir panašūs "naujadarai" rašomi lygiai kaip ir kiti lietuviški žodžiai, kabučiu nevertojant.

Visasąjunginė kompartija — du žodžiai iš keturių sudurti. Kompartijos pavyzdžiu ir Vacio Reimerio labai mėgstami vartoti sudurtiniai žodžiai, nors jie pasidaro ilgi, gramdiški ir literatūriniam veikale nesukambūs — tikras balastas. Pvz., superšioalikinis, agrokombinatas, šviesoforas ir kiti.

Pavardės ir vietų pavadinimai

Svetimtaucijų pavardės ir vietų pavadinimai "lietuvinami" — rašomi kaip ištarima. O ištarimas juk priklauso nuo asmens žodį tariancio, priklauso nuo to, kaip jis sugeba svetimtaucijų pavardę išsakyti. Tad ir rašyboje pasidaro tikras jovalas, kad net pats rašytojas pasijunta parašęs nei šį nei tą.

Pavyzdžiui, Vacys Reimeris mini brolius Raitus. Bet kas tie raitieji? Turbūt niekas nesuprastų, jei jis skliausteliuose neparašytų tikrąją pavardę (Wrights). Pasakoja apie Finikso ir Sitlo miestus, bet ma-

tyti patį suabejoja, vargu kas kur geografijos knygoje ar žemėlapyje tokius miestus rastų, tad paaiškina, jog Finikas — tai Phoenix, o Sitla — Seattle.

Kalifornijoje yra du miestai, kurių paskutinės raidės vienos, bet Berkeley sulietuvintas į Berkli, o Monterey į Monterėjū. Koks pagrindas, koks metodas tokiems "sulietuviniams"? Kas, išgirdęs ar pamatęs parašytą Ouharis galėtų suprasti, jog tai O'Hare aerodromas?

Deja, V. Reimeris tik svetimtaucijų pavardės lietuviškai linkniuoją, o "pažangiųjų" lietuvičių pavardės taip išspausdintos, jog neatskirsi ar jis pasakoja apie merginą ar apie ištėkėjusią moterį. Pvz., jis rašo apie Valerijos Urbikas vadovaujamus aidiečių. Kodėl vienur rašoma Stefani, kitur Stephanie, o ne Stefanija? Laiskė Mielai Stephanie Vacys Reimeris išsakaičiuoja, kiek esą savizūdių, nuokusių nuo San Francisco Golden Gate tilto. Tad ir raudona tilto spalva, kaip kraują primenanti, sugadinti nuotaiką. O Sovietų Sąjau nušlakstyta ne savizūdių, bet komunistų nukankintų žmonių krauju, tas V. Reimerio neįjaudina ir jis su pasididžiavimu kalba, kad tai "mūsų šalis".

(Pabaiga)

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago Lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicagoon atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuviškos kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121. 41 teatro draugija, 49 pasauliečiai choral, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografija. Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamaniškų ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Orderį.

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJS DRAUGIJS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia ledynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkašo medžių šakas žirgais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiose gamtos scenovaldžiuose svajoja, juokauja ir verčia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Vaiciūniškos, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Klėsinio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkų Juzė, EILERAIŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Kleopas Jurgellonis, GLODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anatolius Kelys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščių, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie šventintus lietuviškos senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis ir 55 paveikslais, 112 psl. \$3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranaušo "Anykščių šilėlis", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PĖLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščių, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grodė, AGUONOS IS SMĖLIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščių, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyrulius, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 85 psl. \$1.00.
18. Adomas Jassas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilaikyti į Naujienos raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaiciūniškos knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Peršuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, choral, grupės, užskaičiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persuntimo maldų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasūnčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taip ir liekame kartu su juo sėdėti, kaip toje Kafkos novelėje, kur nedraugis žmogus sėdi prie atvirų pilies vartų per visą savo amžėlį, vis klausia sargą leidimo įeiti ir tas jam vis atsako: "negalima". Kai tam žmogui mirštant, sargas vartus uždaro, jis jam paaiškina, kad šie vartai tikrai tam žmogui vienam buvo specialiai skirti, ir kad tikrai jis vienas per juos galėjo įeiti. Kai matys, kad mirštame, Vatikanas sakys neprašėte. Mes sakysim-manėm, kad negalima Vatikanas — jei būtumėte tikrai norėję, būtumėte nemane...

6. "Kur glūdi žmogaus ar tautų dvasinės galios?" V. Karosas apgailestauja, kad nei aš, nei niekas kitas, nesistengia šio klausimo nei svarstyti, nei suprasti. Neatsako jį ir jis pats, nors ir sugestijuoja, kad didžiausias dvasinės stiprybės šaltinio reikėtų ieškoti, išstisus civilizacijos ir kultūras sunaikinusiame Vakarų pasaulyje.

Manau, kad beveik kiekvienas mūsų žinome, kad taip toli nuo savęs ieškoti nereikia. Dvasinės galios, pats pirmasis ir pagrindinis dvasinės stiprybės šaltinis yra čia pat: jis glūdi kiekvieno iš mūsų širdies centre; sielos pasamonės gelmėse. Šios gelmės siekia toliau negu mūsų krikšto momentas; toliau negu mūsų gimimas ar mirtis. Jos jungia mūsų praetis sprendimus ir ateities galimybes; jos jungia mus su tėvais, tauta, žmonija, visata; jos prisideda ar baigiasi Tuo, Kuris buvo, yra ir bus.

Didžiausias mūsų klausimas yra ne kur šį šaltinį rasti, bet kaip prie jo priėti, kaip išlaikyti su juo, jei ne nuolatini, tai bent pakartojamą ryšį ir kaip jo dvasinę energiją kurybingai, konstruktyviai panaudoti.

Gilus, išgyventas žmogaus ryšys su tikrove-savimi, pasauliu ir Dievu — yra kiekvienos religijos pagrindinis tikslas; religija yra, ar bent turėtų būti, pirmutinė priemonė šiam ryšiu sudaryti, palaikyti ir ugdyti.

Religiniai vadaai ir jų žodžių bei pavyzdžių perduotos ar knygoje surašytos religijos tiesos bei tradicijos, kartu rūpinasi ir to gilaus ryšio su tikrove išlaikymui vidinės energijos tiksliausiu panaudojimu — seniau be išimties visose, vėliau tik parinktose, žmogiškosios kūrybos srityse. Todėl dabar vidinio ryšio su tikrove priemonių yra žymiai daugiau: savo tautos kalba, istorija, menas, gamta ir papročiai; ypatingai gal visų tautos (ir vėliau pasaulio) žymiųjų žmonių gyvenimo pavyzdys. Bet ir čia-niekas negali prilygti tautos religinėms asmenybėms — ir niekas kitas negali užpildyti jų stokes.

(Bus daugiau)

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Juozo Liūdžiaus Raštai

Straipsniai, atsiminimai. 246 puslapiai, kaina \$3.00.

PETRONĖLĖS LIODŽIUVIENES

ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIUDŽIŲ

88 puslapiai. Kaina \$1.00.

Abi knygos galima gauti "Naujienose" arba pasiuntus pinigų tokiu adresu:

"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlauskos knyga apie Amerikos lietuvių pastarąs daryti įtakos ir krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Orderis bus pasiūstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbų. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais. Tel. 421-3070

Ištaigos plėtuose kiemas automobiliams pastatyti.

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year. \$16.00 per six months. \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year. \$14.00 per six months. \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams \$30.00	
pusei metų \$16.00	
trims mėnesiams \$8.50	
viename mėnesiui \$3.00	
Kitoje JAV vietoje:	
metams \$32.00	
pusei metų \$16.00	
Užsienio:	
Metams \$31.00	
pusei metų \$16.00	
viename mėnesiui \$4.00	
Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.	

Rimta ar nerimta deklaracija

Juozas Audėnas, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto vicepirmininkas, būdamas Chicagoje, papasakojo, kad apie Nacionalinio Liaudies Fronto paskelbtą deklaraciją jis tiek teigiamai, kiek apie ją lietuviškoje spaudoje buvo paskelbta. Deklaracijos autoriai skelbiąsi, kad jie jau veikia išties dvidešimtmetį, tačiau Audėnas nieko apie Nacionalinio Liaudies Fronto veiklą nebuvo girdėjęs. Turint galvoje dabartines veikimo sąlygas rusų okupuotoje Lietuvoje, gana sunku tiksliai žinoti, kas pavergtame krašte planuojama ir daroma. Bet p. Audėnas visą laiką labai atidžiai sekęs padėty dabartinėje Lietuvoje, nieko apie Nacionalinį liaudies frontą nebuvo girdėjęs.

Paklausėme vicepirmininką, ar nėra galimybės išaiškinti, ar toks "liaudies frontas" bet kada pavergtoje Lietuvoje yra buvęs ir ar jis dabar tebeveikia. Vicepirmininkas Audėnas pareiškė, kad yra galimybės išaiškinti, nors tam išaiškinimui užims kiek laiko. Naujieji frontininkai girusi, kad jie yra išleidę atsišaukimų lenkų, rusų, anglių ir prancūzų kalbomis, bet niekas, įskaitant ir vicepirmininką, tokių atsišaukimų nebuvo matęs ar apie juos girdėjęs.

Tačiau praeitą savaitę Juozas Audėnas Chicagon suvažiavusiems liaudininkams apie tą nežinomą sąjūdį šitaip pasakė:

"Neseniai mus pasiekė nauja, didelė ir labai įdomiai dokumentuota politinio sambūrio, pasivadinusio Nacionaliniu Liaudies Frontu, deklaracija. Tai grynai politinis dokumentas. Jis gal kiek sukelia mums abejonių. Tačiau, mes labai gerai žinome, kad nuo pat antrosios okupacijos, įvykdytos 1944 metais, draugė su partizanų kovomis ir po jų, buvo išleista daugybė pogrindžio leidinių. Todėl ir į naujai pasirodžiusią Nacionalinio Fronto deklaraciją reikia žiūrėti labai rimtai. Turime pabrėžti tai, kad visoje Sovietų Sąjungoje, įvairių tautų kalbomis, periodiniai išleidžiama apie šimtą leidinių. Jie visi daugiau politinio pobūdžio ir gerai organizuotų vienetų leidžiami. Tad gidėkime ir įsidėmėkime gyvai besireiškiantį pogrindį prieš bolševikus". (Naujienuos, 1975 m. liepos 18 d., 6 psl.).

Iš Lietuvos Spaudos Klubo skelbos (4)

PIRMAS ŽINGSNIS Į TAIKĄ IR VIENYBĘ

P. STRAVINSKAS

4. Bendruomenės valdybai baigti ALTu lygiagrečiai Amerikos lietuvių atstovavimą JAV centrinės valdžios įstaigose (Liet. laisvinimo klausimais). Kol ta JAV LB vadovybė iš Washingtono nepasitrauks ir ALTo, kaip

Vliko vicepirmininkas nieko nežino apie Nacionalinio Liaudies Fronto sambūrį, dar mažiau žino apie jų leidžiamus atsišaukimus ir jų vedamą darbą, bet jis savo bendraminčiams jau pataria klausyti ir įsidėmėti apie gyvai besireiškiantį "pogrindį prieš bolševikus". Rodos, būtų buvę tiksčiau pačiam daugiau apie tą per dvidešimt metų visai negirdėtą sambūrį patirti, ko jis siekia ir ko jis nori, o tiksliai tada užimtiems ir šiam klausimui laiko skirti neturintiems žmonėms pasakoti, jog tai yra rimta deklaracija. Jeigu kovojančios organizacijos priešakyje stovintis žmogus nieko nežino apie Nacionalinio Liaudies Fronto veiklą, tai jis nežino, ar tas Frontas yra sudarytas prieš bolševikus. Tiksliai Nacionalinio Liaudies Frontą pažįstantis žmogus gali pasakyti, ar tai yra "pogrindis prieš bolševikus", bet kol šitas klausimas nėra išaiškintas, negalima tvirtinti, kad jis būtų "prieš bolševikus".

Iš paskelbto Nacionalinio Liaudies Fronto atsišaukimo aiškiai matyti, kad jis pirmą eilę yra nukreiptas prieš Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą. Pačioje pradžioje aiškiai pasakyta, kad jis yra sudarytas iš Laisvojo Demokratinio Jaunimo Sąjungos, Lietuvos Katalikų Sąjungos bei kitos grupės. Nacionalinį Liaudies Frontą sudaro aiškių politinių tikslų neturintis jaunimas, neaiški katalikų sąjunga ir dar neaiškesnės "kitos grupės".

Visi žinome, kad Vlikas yra sudarytas iš Lietuvos politinių grupių, kurios siekia Lietuvos laisvės. Kitos tautos ir valstybės skaitosi su Vliku tik dėl tokių jo sąstato. Nacionalinis Liaudies Frontas visai kitaip sudarytas. Jo sudėtis yra visai kitokia, negu Vliko sudėtis. Jeigu kovos priešakin atsistos kitokio, mums nežinomo sąstato organizacija, tai jau tikrai Vlikas bus nereikalingas.

Ar Vliko vicepirmininkui neateina į galvą mintis, kad patys bolševikai būtų galėję pakisti Nacionaliniam Liaudies Frontui mintį panaudoti legalias priemones, garantuotas sovietų konstitucijos, atsiskirti nuo Sovietų Sąjungos. Atsišaukime pasakyta, kad "NLF tiki, kad naujame kovos etape pagrindinis uždavinys yra panaudoti iki maksimumo visas legalias ir nelegalias kovos priemones". Legalios priemonės yra prašymas leisti Lietuvai išsijungti iš Sovietų Sąjungos.

Jeigu lietuviai panaudotų "legalias priemones" išsijungti iš Sovietų Sąjungos, tai būtų pats stipriausias sovietų valdžios argumentas, kad lietuviai prieš Sovietų Sąjungos prisijungė. Jeigu jie nebūtų išsijungę, tai neprašytų išsijungti. Argi Vliko žmonės nemato pačios pavojingiausios Nacionalinio Liaudies Fronto deklaracijos vietos? Ar galima tokią deklaraciją skaityti rimtai?

Amerikos lietuvių atstovybę tose įstaigose neigs, tol laikos ir vienybės Bendruomenėje nebus.

Šiuo klausimu Lietuvių Spaudos Klubas yra priėmęs savo 1975. VI. 17 d. visuotiniame susirinkime specialią rezoliuciją, kuri čia skelbiama.

LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO REZOLUCIJA

bendruomenės talkos ir vienybės atstatymo reikalui

Chicago Lietuvos Spaudos Klubas savo 1975. VI. 17 d. visuotiniame susirinkime priėmė šią rezoliuciją dėl atstovavimo Amerikos lietuvių JAV centrinės valdžios įstaigose Lietuvos laisvinimo klausimais:

1) Amerikos lietuvių atstovavimas JAV valdžios centrinėse įstaigose Lietuvos laisvinimo klausimais jau nuo pat 1940 metų yra vykdomas ALTo, kuris toms įstaigoms yra gražiai užsirekomendavęs ir visuomet jų buvo laikomas vienintele šio krašto lietuvių atstovybe.

2) JAV Lietuvių Bendruomenės steigėjai yra susitarę su ALTu to Amerikos lietuvių atstovavimo jam, ALTu, netrukdyti, jo nesilmti, o Bendruomenei dirbti tik lietuvių kultūros ir lietuviybės išlaikymo darbą.

3) JAV LB valdybos pasiūlymas atstovauti Amerikos lietuvių JAV centrinėse įstaigose ne tik yra netikslingas, bet jis nesiderina nei su JAV LB atstovų susitarimu su ALTu.

4) Tas sauvališkas JAV LB vadovybės pasiūlymas atstovauti Amerikos lietuvių Washingtono, lygiagrečiai ALTo vykdomam atstovavimui, labai kompromituoja mus, lietuvius, tose įstaigose ir gresia pavojumi visi netekti šio krašto lietuvių atstovybės JAV centrinėse valdžios įstaigose.

5) Todėl Chicago Lietuvos Spaudos Klubas sugestijuoja JAV LB Valdybai savo atstovavimą Amerikos lietuvių JAV centrinėse įstaigose baigti, leisti ALTu vienam toliau jį vykdyti, kaip tą jis daro jau 35-ti metai.

KANADOS LIETUVIŲ KULTŪRINIAI UŽSIMOJIMAI

D. Gudauskienė, KLB kultūros komisijos sekretorė, atsiuntė gegužės 24—25 dienomis Toronto įvykusio lietuvių kultūros darbuotojų pasitarimo priimtą rekomendaciją. Informacijos sumetimais spausdiname kanadiečių nutarimus, kad matytume, kas Kanados kultūrininkams labiausiai rūpi.

Suvažiavimas kreipiasi į visas Kanados Liet. Bendruomenės valdybas, prašydamas sudaryti metinius ir tolimesnę perspektyvos konkrečios kultūrinės veiklos planus pagal žemiau pateikiamas rekomendacijas ir nedelsiant pereiti prie jų planų vykdymo.

1. Konstatuojanti, kad viena pagrindinių kliūčių jaunimui išsijungti į konkretų lietuvišką kultūros darbą yra permenkas lietuvių kalbos mokėjimas žodžiu ir raštu, siūloma:

- kreipti ypatingą dėmesį lietuvių kalbos vartojimą mūsų šeimose, dedant visas pastangas, kad visi lietuviai vaikai kalbėtų lietuviškai;
- kiek galint daugiau išplėsti lituanistinį jaunimo švietimą, aprūpinant aplinkes tinkamomis vaizdingoje mokymo priemonėmis;
- lituanistinėse mokyklose sustiprinti dailių skaitymą, daugiau dėmesio kreipiant į vaidybų meną ir supažindinimą su lietuviškąja dramaturgija;
- mažesnėse kolonijose, kuriose lietuviškų mokyklų nėra arba jos silpnai veikia, steigti dramos būrelius, kurie bent iš dalies padėtų išlaikyti gyvą lietuvišką žodį.

2. Daugumas suvažiavimo dalyvių principu pasisakė, kad okupuotos Lietuvos kūrėjų kūryba galima būtų naudoti, darant atitinkamą atranką ir tuo būdu išvengiant pasitaikančio propagandinio elemento.

3. Pradėti spręsti mišrių šeimų lietuviškumo problema, kur darant galimybes nelietuviškajai šeimai suteikti mokymą lietuviškai, kartu pereinant prie modernių metodų, mokant mūsų kalbos lietuviškai nekalbančius vaikus.

4. Ypatingą dėmesį kreipti į jaunųjų talentų ugdymą, teikiant tam reikalui visą galimą paramą ir organizuojant metinius muzikos ir dailiojo žodžio festivalius — varžybas.

5. Dar kartą patikrinti galimybes įsteigti Kanadoje lietuvių kultūros bei tautodailės muziejų. Jeigu galimybių tokiam muziejui įsteigti nebūtų, tai kreiptis į asmenis, turinčius muziejinių lietuvių kultūros ir tautodailės eksponatų bei prašyti tas mūsų tautines vertybes bent laikinai deponuoti vietiniuose muziejuose bei meno galerijose jų tinkamam išlaikymui ir apsaugai.

6. Skirti, ir tai tuo pat, didesnes pinigų sumas kultūriniam

lietuvių gyvenimui bei sudaryti galimybes bent iš dalies atlyginti kultūrinį vienetų vadovus bei instruktorius už nuolatinių jų darbą. Taip pat rekomenduojama teikti daugiau dėmesio savanorių kultūros mylėtojų darbui, įvairiomis progomis juos atžymint ir pageriant.

7. Kreipti daugiau dėmesio į lietuviškos spaudos rėmimą, organizuojant aplinkėse kultūros būrelius, kurie tarp kitų darbų, užsiimtų ir naujai išleisčių lietuviškų knygų bei kultūros žurnalo supažindinimą.

8. KLB kultūros komisija prašoma, bendradarbiaujant su JAV LB kultūros taryba, suorganizuoti nespausdintų lietuvių dramų veikalų registraciją bei surasti progų jiems išspausdinti.

9. Bendruomenės valdybos prašomos daugiau bendradarbiauti su kultūrinį darbą dirbančiomis organizacijomis.

10. Patariamą daugiau bendradarbiauti su baltiečių ir kitų tautų kultūros darbuotojais, pasikeičiant nuomonėmis ir kultūriniais laimėjimais.

11. Kreiptis į viešąsias įstaigas, ypač į Kanados daugiakultūres institucijas, prašant finansinės paramos įvairiems mūsų kultūriniais projektams.

12. Norint puoselėti tautinių šokių augimą, reikia sudaryti mokytojams būtinas darbo sąlygas. Prie tų sąlygų priklauso turėjimas repertuaro knygų, tautinių šokių muzikos magnetofoninių juostų ir šokių filmo. Netgi 1962 m. išleistas "Mūsų šokių" knygos laida yra jau išbaigusi. Turint galvoje, kad IV tautinių šokių šventė yra davusi per \$20,000 pelno, kuris šventės rengėjų buvo perduotas JAV LB centrui valdybai, prašoma, kad pelno pinigai būtų tuoj pat panaudoti minėtoms tautinių šokių mokymo priemonėms išleisti.

13. Suvažiavimas dėkoja KLB kultūros komisijai už šio suvažiavimo organizavimą ir prašo panašius suvažiavimus rengti ateityje.

Suvažiavimo prezidentas:
Pirm. — A. Rinkūnas
Sekr. — M. Vasiliauskienė
Sekr. — K. Parešytė

Prof. Dr. agr. Jurgis Krikščionas

MONOGRAFLIA

Redagavo Juozas Audėnas

35

Lokaliųjų bandymų tikslas — smulčiau patirti vietos arba pačių ūkininkų sąlygas bandomiesiems ugalams auginti, o kartu ir bandymo laukų ūkių patyrimus dar ir vietos (ūkininko) sąlygose patikslinti. Tai ypač svarbu dėl to, kad bandymo laukų ūkių sąlygos nuo vietos (atskirų ūkininkų) sąlygų dažniausiai atveju žymiai skiriasi. Pvz., bandymų laukų ūkiai stipriau žemę patęšia, geriau ją įdirba bei prižiūri ir t. t. O dauguma ūkininkų panašių sąlygų neturi.

Iš nurodytos bandymų rūšies minėtini patys reikšmingiausieji — pievų tręšimo mineralinėmis trąšomis bandymai. Šie bandymai, prof. Juozui Tonkūnui vadovaujant, buvo atlikti per eilę metų viso krašto mastu. Darytieji bandymai gana akivaizdžiai įrodė, kokios rūšies mineralinės trąšos, kokiose pievose bei kokiomis kombinacijomis geriausiai tinka ir labiausiai apsimoka. Šių bandymų naudingumas ypač išryškėjo, palyginus tuo laiku buvusį importuotų mineralinių trąšų brangumą su buvusiomis žemės ūkio gaminių kainomis, šiuo atveju — pievų seno kaina.

Iš nurodytųjų tręšimo bandymų duomenų buvo padaryta didelės reikšmės visam kraštui turinti praktiška išvada:

Dauguma Lietuvos pievų labiausiai apsimokėjo tręšti tikta fosforinėmis (zuperio arba tomamilių pavidalu) ir kalio trąšomis kartu. Dar pateisino tręšimo išlaidas ir vienos fosforinės trąšos. Tačiau vien tik

kalio arba azotinėmis (čilės, kalkių ar kitokių salių pavidalu) trąšomis bei jų kombinacijomis tręšimas neapsimokėjo. Nors jomis tręšimas atskirai ir pakelė pievų derlių, tačiau tas derliaus padidėjimas neapsimokėjo tręšimo išlaidų. Kitaip tariant, tuo laiku panaudotų trąšų išlaidos buvo didesnės negu nuo tręšimo padidėjus derlius.

Parodomieji arba propagandiniai bandymai buvo atliekami daugiau visuomeninį darbą dirbančiųjų specialistų, t. y. rajonų agronomų, žemės ūkio mokyklų mokytojų ir kt. Tokie bandymai paskatindavo ūkininkus daugiau susidomėti tyrimų įstaigose išvestosiomis veislėmis ir kitomis žemės ūkio našumui kelti priemonėmis.

Zemės ūkio tyrimų reikšmė

Zemės ūkio tyrimų naudą mūsų ūkininkai, laisvę gyvendami, turėjo puikios progos patys patirti, prietaikydami LZŪT iširtas priemones derliui padidinti. O apčiuopiamiausias pavyzdys buvo — naujos derlingesnės augalų atmainos pranašumas.

Šiuo atveju paminėtina dipl. agr. J. Šumskio pateiktą pora pavyzdžių su miežių ir rugių veislių bandymais (žiūr. Lietuvos ūkio Atstatymo Studijų komisijos darbai, XI sąsiuvinis).

Jei būtų parinkta miežių veislė bent vienu centneriu iš 1 ha derlingesnė ir ja kasmet būtų užėjamas 200.000 ha plotas, tai toms pačioms sąlygoms esant (žemės dirbimo, tręšimo ir kt.), būtų gautas 200.000 centnerių didesnis derlius. Tik tuo vienos augalų kultūros derliaus padidėjimu, viso krašto mastu imant, būtų buvęs labai reikšmingas laimėjimas. Numanau, kiek kartų būtų atrodę įspūdingiau, jei ir kitų krašte auginamų kultūrų derliai, vartojant tik derlingesnę augalų

veislę, būtų buvę padidinti. Be to, juk, vartojant atitinkamą derlingesnę veislę, lengvai įmanoma derlių pakelti net keliasis centneriais iš 1 ha.

Čia pateikiama LZŪT-gos miežių veislių bandymų gana akivaizdus pavyzdys (1934 — 37 metų apyskaitoje). 4-rių metų bandymai atlikti įvairiose bandymų stotyse. Mėžiui Maja per 4-rius metus vidutiniškai didesni derlių davė negu Dippes Hanna: Dotnuvos bandymų laukų ūky 10,4 kvintalus ir 1 ha, Rumokų — 8,1 kv/ha, Joniškėly — 5,8 kv/ha ir Alytaus (vėliau panaikintame) — 10,7 kv/ha.

Ir tai, numanau, teįmanoma patirti būdingesnėse krašto vietovėse per kelerius metus atlikus tikslus bandymus.

Štai ir antras bandymo 1934 — 40 m. 6-se bandymų laukų ūkiuose.

Lochovo Petkaus rugiai gerai žiemojimo metais davė 31,8 kv/ha, o blogais — tik 15,4 kv/ha. Dotnuvos S. S. Aukštėji gerai žiemojimo metais davė 29,3 kv/ha, o blogais — 21,6 kv/ha. Taigi, nepaisant to, kad L. Petkaus veislės rugiai labai derlingi ir krašte didžiai mėgiami, tačiau blogais žiemojimo metais, vis dėlto, gerokai atsilieka nuo DSS Aukštųjų veislių rugių.

Augalų veislių bandymai tėra dalėlė to viso didžiulio, LZŪT-gos atliko kruopštaus kūrybinio darbo, LZŪT dar žemės dirbimo, tręšimo, melioracijos, sėjomainų, sėjos laiko, sėklos kiekio, mišinių parinkimo, derliaus nuėmimo ir visą eilę kitokių bandymų. Bandymai buvo daromi su įvairiausiomis augalų kultūromis įvairaus tipo dirvožemiuose ir įvairiomis klimato sąlygomis.

Jurgis Krikščionas ir jo bendradarbiai

J. Krikščionas žemės ūkio tyrimo darbu pradėjo

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKCIU, AUSU, NOSIES IR GIENKLES LIGOS
2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKCIU, AUSU, NOSIES IR GIENKLES LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaški Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Prima ligonius pagal susitarimą. Jei neatsiliepiama, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTU IR SLAPIMO TAKU CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
660 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadienis ir ketvirtadienis 1-7 val. antradienis, penktadienis nuo 1-5 val. trečiadienis, šeštadienis susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir kas antrą seštadienį 8-3 val. Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. W. EISIN - EISINAS

AKCIU, AUSU, NOSIES IR GIENKLES LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Keezie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-siliepiama, skambinti MI 3-0001.

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALLYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

TEL: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS - CHIRURGIJA
OFISAI:
2483 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 No. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
1654 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis, ketvirtadienis ir penktadienis nuo 9 iki 7 val. popiet. Tik susitarus. Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTU, PUSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val. antradienį nuo 1-4 po pietų. Ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Namais rez. telefonai: 448-5545.

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ ligos
OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį ir penktadienį 9-3 val. vak. Seštadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2434 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonais HE 4-2123. Jei neatsiliepiama, tai telefonais GI 8-6195.

P. SLEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės, Med. Bandžiai. Speciali pagalba kojomis (Arch Supports) ir t. t.
Val. 9-1 ir 6-8. Seštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHEN YOU BANK OR WORK

MIRĖ ELENA STANKA - STANKAITĖ

Po sunkios, naikinancios diabetis ligos, š. m. birželio mėn. 27 d. mirė Elena Stankaitė - teisininkė, bibliotekininkė. Ji buvo gimusi Petrapilyje 1910. VI. 17 d. 1929 m. Kaune baigė vokiečių gimnaziją, 1930 m.

Berlyne anglų kalbos ir kultūros kursus (prie Berlyno universiteto), 1934 Vytauto Didžiojo universitete teisių fakultete ir 1943 m., įgijus advokato teises, dirbo Kauno miesto savivaldybėje iki 1944 m., kol pasitraukė į Vokietiją. Nuo 1946 - 1949 m. dėstė anglų kalbą Baltijos universitete, Pinnberge, kurio vienas iš steigėjų buvo jos tėvas prof. Vladas Stanka. Jis buvo ir lietuvių skyriaus rektorius.

GRADINSKAS

VESINTUVAI IR SENIAUSIEMS NAMAMS
2512 W. 47 ST. • FR 6-1998
Sekm. ir treč. uždaryta.

GELES VISOMS PROGOMS

Beverly Hills
GELINYCIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom gražiausios gelės ir vainikai antkapio papuošimui ir sezoninės kapam gelės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

PERKRAUSTYMAI MOVING

Leidimai - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. SERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 11:30-12 val. ryto. - Seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

B
Be sure to drown all fires.

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

ZVILGŠNIS Į PIETŲ AMERIKA

(Tęsimas)

SÃO PAULO BRAZILIJA
Vis dar atsimenu anuos laikus, kai jaunimas dainuodavo vieną ratelį:

"Dirbu, dirbu, procavoju, pinigėlių nėra, Aš su savo Cicilija išvažiuoju Brazilijon."

Su tais išvažiavimo žodžiais, tarytum tikrai rengėsi išvykti, pradėdavo sukū vienas kitą rankomis ratelė vis tolyn ir tolyn. Taip pusiau juokais tais laikais linksmindavosi gegulinėse mūsų jaunimas. Bėne tais pačiais laikais, įvairiausi agentai vedavo mūsų jaunimą į Braziliją gereshio gyvenimo iekoti. Žinoma, toli gražu, jie gereshio gyvenimo nerado. Priešingai, pagal dabartinį jų tvėrinimą, rado didelį vargą. Aš gi šandieną čia atvykau visai kitais tikslais, mano žaunkas yra gerbtinas, o dėl jo tuo pačiu ir aš gerbiamas. Man lankstosi, mano doleris daug gali.

Pavartyki enciklopediją ir rasi, kad Brazilija turtingiausia p. Amerikos valstybė, bet pavazinėki po tą turtingą valstybę pakęsti bematanti savo nuomonę. Keisi nuomonę, kai pamatysi pamiame miesto centre, gražiame Rio žimonės dienoms metu gulincius gatvėje. Kai pamatysi ištiesus dėtus, kad gautų iš priešio koki skatka. Kai motina su plikais kūdikiais žvelgs į tave maldanjančiu žvilgsniu nuo pliko skatgavio, kad numestumėi nors centą į jos ištiesią saują. Kai Sao Paulo pamatysi žmones, kurie gyvena po iltu, kai pamatysi tikrą gyvenimą, tikrai suabejosi jos turtingumu, juo labiau ją socialinės netygybės tvarkos nebūvimu. Keisi nuomonę, kaip daugumas turistų kad keičia.

Sao Paulo vienas iš didmiesčių, kuriame bene daugiausiai lietuvių emigrantai ir apsigyveno. Nedaug dabar jų belieka... Mirtis visur sienauja lyg nunokausius dobitus. Taigi ir to didmiesčio nepratėnkia. Čia irgi labai praretejusios lietuvių senų emigrantų gretos.

Soteris manė veža ir labai sunkiai suranda, kur įsikurti tėvai Marjona. Čia juos atkvietė bene lietuvių bendruomenės valdyba ar kiti. Nors kiek teko girdėti, su ta pačia valdyba, tik su kitais jos nariais vėliau turėję daug nesu-sipratimų ir kiek toliau net iki leismų nuėjė.

Tėvas Sanaitis čia labai populiarus, nors labai užimtas artėjančio Jaunimo Kongreso ruošia. Tad aš ir prisilaikiau tėvo Gavėnė ir tėvo Dauginčio globoje. Gražiai įsikūrę, turėbė koplyčios keletą kambarių, toliau nemaza salė, kurioje planuoja atvykusį jaunimą į H-ji pasakoti kongresą apgyvendinti. Kukulius tas jų "stomas", toks ir gyvenimas, bet lietuviškos dirvonus stiprai jie plecta. Čia aplink šitą koplyčią ir aplė parapijos Villa Za-

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI

KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Nėrė didesnės meilės kaip gyveny už draugus atiduoti".
Jono 15:13.

Visa, ką mes galime padaryti Kristaus kėno nariams, pasiiventusiems tikėtojams, Viešpatis žada įskaityti kaip jam padaryta. Todėl mūsų privilegija yra su džiaugsmu atiduoti savo gyvenybė Viešpaties tarnystėje. Turime mylėti brolius gilia ir karšta meile ir tarnauti jiems kaip kas galime. Ne visada reikės tarnauti broliams kumiškuose reikaluose, nors kartais yra gera ir tais pasitūpinti. Ypatingas ir naudingiausias tarnavimas yra aprūpinimas jų dvasinių reikalų. Skelbimas tiesos, paraginimas brolių būti stropiais geruose darbuose, kad nei vienas jų nepailstų kovodamas gerąją tikėjimo kovą.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mirusieji? Į tą klausimą atsako knyguė "Viltis po mirties", kurią gausite nemokamai. Rašykite:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET,
CHICAGO, ILLINOIS 60629.
SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAZEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAIŠROMS VIETA
REpublic 7-3686 REpublic 7-3681

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAICA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1135

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RUDIKAS
3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

DEDES SERNO GYVENIMO BRUOZAI

YRA GERIAUSIA DOVANA

Vyresnėji Amerikos lietuviai Juozas Adomaitis - Dėdė Serna asmeniškai paimo, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausė jo pasakali. Dabar jie gali pasakoti gražiai surašytą Dėdės Serno gyvenimą. Jiems bus idomu prisiminti senus laikus ir pasakoti gražius istorijus. Naujai atvykę lietuviai galėtu žiemos ar vasaros pasisakitymams nusirekti Antano Rėkos parasytu **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMA** - Dėdės Serno gyvenimo bruožais. Jie pradijus kiekvieną, kas ji atsimena ir pažinojo, o netiesiems atėjimams, jaunimui, rašytojo AN-TANO RĖKO lengvas, vaizduos, graži literatūrinė forma pasakojimas tuos profos nepažinti su mūsų pirmųjų lietuvių gyvenimų ir jų kietą išgyvenimą.

Antano Rėkos, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozas Adomaitis - Serno gyvenimo bruožais. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija, Chicago, 1962 m. 296 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Teresa Sadauskaitė grįžo Čikagon mirti

Chicago Daily News pavočius trečiadienio laidoje turėjo didelę foto nuotrauką pailiustruotą pranešimą apie jauną, 19-metės lietuvaitę iš ligoninės Baltimorėje lėktuvu atvežimą į Čikagą pas tėvus. Antrašte "Flight Mercy" rašoma: "Teresa Sadauskaitė, 19 m., leukemijos tiek nusilpninta, kad nebežinojusi kur esanti. Bet ji žinojo, kad nori savo paskutines gyvenimo dienas praleisti su savo šeima Čikagoje."

Trečiadienio rytą jos noras išsipildė. Doktorai davė jai dar tik keletą dienų gyventi. Nuo birželio 12 d. Baltimorės miesto ligoninėje ji buvo gydoma nuo leukemijos ir dvigubos pneumonijos. Ji norėjo gauti vietą kokiame lėktuve į Čikagą, bet komerciniai lėktuvai neturi įrengimų gabenti kritiškai sergančius ligonius ant neštuvų.

Vėliau trečiadienį Emery Air Charter savininkas Lewis Emery davė veltui specialiai sunkiai sergantiems ligoniams gabenti

lėktuvą, kuris Teresą iš Baltimorės — Washingtono aerodromo atskraidino į O'Hare aerodromą Čikagoje. Teresa su savo motina atskrido naktį į trečiadienį 1:30 val. ryto, kur jos jau laukė tėvas Edvardas ir sesuo Mrs. Harrieta Almanza. Lėktuvo pilotas kap. David Omer pasakė, kad ligonė skridimą atlaikė geriau negu buvo galima laukti. Skrendant lėktuvu jos slaugė Rosalie Slinger visą laiką palaikė kontaktą telefonu su jos daktaru Baltimorėje. "Jai neilgai beliko gyventi", pasakė Teresos sesuo ašarodama. Amhulansas iš aerodromo į namus 5458 W. Foster Ave. taip pat buvo suteiktas nemokamai.

"Yra labai gerų žmonių Amerikoje."

ALto Informacija

AMERIKA IR PASAULIO LAISVĖ

JAV Valstybės departamentas išspausdino specialų leidinį "United States Foreign Policy", kuris buvo atsiųstas ir Amerikos Lietuvių Tarybai. Be ki-

Ohio valstijoje, Aurora miestelyje yra didelis akvariumas, kuriame ramiai plaukioja pavėslis matomas jūrų liūtas Seamore. Pasirodo, kad jis yra ne biogas vaidintojas. Kai prisienka daugiau žmonių, tai Seamore išlipa iš vandens, atsistoja prie paruoštos platformos ir užtraukia jam pačiam tešnamą arčiau. Pavėslis matome pasirodant jį "daijuojantį" Seamora.

tų dalykų jame dėstoma apie "detente" reikalą, bet kartu parežiamas: "Ten, kur liečiamas amžinai senas antagonizmas tarp laisvės ir tironijos, mes nesame neutralūs. Mes niekada nedovanisime už pagrindinių laisvių atėmimą. Mes kelsime humaniško principus ir panaudosime savo įtaką ugdyti ginti teisingumą".

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO KNYGA

Dail. V. Vijeikio spausdė liepos mėnesį jau baigs spausdinti Amerikos Lietuvių Kongreso knygą, kurią įrišus tuojau bus siunčiama spaudai.

Alta sudarantioms organizacijoms, kongreso oficialiems dalyviams. Knygoje spausdinamos kongreso paskaitos, rezoliucijos. Leidinys gausiai iliustruotas kongreso nuotraukomis.

PRIEŠ KOMUNISTŲ IMPERIALIZMĄ

Tarptautinės antikomunistinės lygos sekretoriatas Seule, Korėjoje, leidžia savo informacinį biuletinį WACL News, kurį atsiunčia į Amerikos Lietuvių Tarybą. Naujaisiomis biuletenyje skelbiamos tos lygos konferencijos priimtos rezoliucijos. Jose pasmerkiamas Sovietų Sąjungos imperializmas, kolonializmas ir reikalaujama, kad būtų paleisti politiniai ka-

liniai; skaitinama pamatyti "detente" pavojus; primenama, kad laisvasis pasaulis turi saugotis komunistų samoklo — prisidengus taikia koegzistencija — skaldyti laisvojo pasaulio jėgas, infiltruoti savus žmones ir vykdyti subversyvius veiksmus; pabrėžiamas reikalas demokratiniame dviasioje ugdyti moksliviją; budėti, kad komunistai nenaudotų teatro savo propagandai; skatinama parengti vadovėlių psichologinio pasipriešinimo prieš komunistų kėslus; keliamas balsas prieš raudonąjį terorizmą; prieš jų vykdomus religijos puolimus.

PARYŽIUS. — Prancūzijos vidaus reikalų ministerijos pranešimu, Paryžiuje užmušto vieno libaniečio teroristo popieriuose rastas smulkiai išdirbtas planas Izraelio ambasadoriui Prancūzijoje Asher Ben Natan ir eilė kitų žydiškių asmenybių Prancūzijoje ir Anglijoje nužudyti. Užmuštasis teroristas Michiel Moukbaral buvęs vadeiva "kraštutiniškos kairios" organizacijos, kuri ruošianti asmenų užpuolimus ir grobimus Vakarų Europoje, ypač Prancūzijoje ir Anglijoje. Pagrobtųjų asmenų sąrašas be Izraelio ambasadoriaus Paryžiuje, įrašyta eile spaudos, teatro, bankų ir sporto asmenybių.

— Irena Kasparaitė, Lana Zukauskaitė ir Andrius Augustinas, Curie aukšt. mokyklos abiturientai, gavo Illinois valstijos stipendijas.

— Bronė Kavaliuskiene iš Cicero apylinkės išvyko su sūnumi Algirdu, marčia ir anūku į Kanadą atostogauti. Grįš už dviejų savaičių.

— Kompoz. Giedrė Gudauskiene ir sol. Lucija Zaikienė, Santa Monica, Cal., aplankė muzikinės radijo stoties KFAC programų direktorių Carl Prince ir jam įteikė informacinę medžiagą taip pat jo kūrinį plokšteles. To vizito dėka bus specialiai 45 minučių programa apie Čurlionį, jo gimtadienyje, rugsėjo 22 d.

— Kazys Rutkauskas, visuomenininkas ir bendrų darbų dalyvis iš Rockfordo, lankėsi Čikagoje ir buvo atvykęs į Naujienas. Ta proga įteikė jų naudai penkinę, linkėdamas visiems bendradarbiams ir darbuotojams sėkmingai tęsti gerą darbą.

— Koetas Januška, visuomenės veikėjas, Alto, Balfo ir LB bendradarbis, atsiuntė tokį laiška: "Jūsų surengtame piknike negalėjau dalyvauti, nes gulė-

TRUMPAI

NAMŲ ĮKAINAVIMAS NEMOKAMAI Turime pirkėjus. J. BACEVICIUS Tel. 778-2233

AL IR IGNAS TAISOME VISOKIUS AUTOMOBILIUS Greitas ir sąžiningas darbas, kaina nebrangi. Telefonuoti 778-9523 — TEXACO 58-tos ir Western Avenue kampas

PUSMEČIUI 60 DOLERIŲ (10/20/5/UM) Pensininkams automobilii APDRAUDA Amžius 62—80 J. BACEVICIUS 778-2233

LIETUVIS DAŽYTOJAS 4612 S. Paulina St. (Town of Lake) Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas. Nuo 5 iki 8 val. skambinti YA 7-9107 STASYS ŠAKINIS

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINIŲ DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia EXPERIENCED ENGRAVER OR MACHINIST ALSO BEGINNER Full time steady job. Salary depends on experience and ability. Promotion with improvement. Bonus also with good work. Call or apply: ALL STAR ENGRAVERS 6 E. Monroe Street Room 900 726-1145

RENTING IN GENERAL Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS 2-me aukšte su atskiru įėjimu Brighton Parke. Tel. LA 3-8944.

jau ligoninėje. Pikniko išlaidų mažinimui ir Naujienų palaikymui siūniui \$5 čekį. Naujienas skaitau nuo atvykimo dienos. Jos bešališkos, skelbia teisingas žinias. Sunku įsivaizduoti kas būtų, jei, dienraščio Naujienų nebūtų? Linkiu nepavargti ir skelbti tiesos žodį spaudoje".

— A. Lingaitis iš Brighton Parko apylinkės lankėsi Naujienose pratęsti prenumeratą. Jų paramai jis įteikė penkinę. Vienas tos apylinkės Lietuvos užsisakė Naujienas 6 mėn. Vykstant platinimo vajui, jos yra siunčiamos susipažinimui 2 savaites nemokamai.

— Ivažiūs suaugusiems kursai vakarais šį rudenį bus 18-je mokyklų bei Čikagos miesto kolegijose. Be įvažiūrų specialybių ir bendro lavinimosi dalykinę bus specialius kursus norintiems gauti aukštesniosios mokyklos pažymėjimą. Kursantai bus registruojami rugsėjo 2 d. Dėl artimiausios mokyklos ir programų bei specialybių teirautis tel. 624-7300.

— Pranas F. Simelaitis, Mount Hope, Ont., Canada praneša, kad dabartiniu metu spaudos pristatymas paštu yra pagerėjęs, bet dar nėra patenkinamas. Tuo reikalu jis kreipėsi į aukštesnes valdžios institucijas. Naujienų vadovybė dėkinga už pastangas ir už penkinę laikraščio paramai.

— Juozas Bilūnas, Detroit, Mich., prašedamas prenumeratą, atsiuntė Naujienų naudai 4 dol. Vienas tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 6 mėn. taip pat prisuntė savo artimųjų adresu, prašydamas jiems siųsti susipažinimui.

— John Doba, East Hamton, N. Y., kiekviena proga paremia Naujienas pinigine auka arba raskamas naują skaitytoją. Prašedamas prenumeratą jis atsiuntė 4 dol. Tiek pat atsiuntė Juozas Koudelka iš Anaheim, Cal., Dr. V. V. Urba iš Munster, Ind., Jonas Thomas iš St. Petersburg, Fla., Kazys Balsevičius iš Lockport, Ill. atsiuntė 2 dol. Naujienų vadovybė visiems rėmėjams, platintojams ir naujiems skaitytojams nuoširdžiai dėkoja.

— Floridoje, Sapphire Sea Motel vasarnamyje, reikalinga moteris ir vyras motelio darbams. Butas ir geras atlyginimas. Rašyti: V. Tomkus, Sapphire Sea Motel A. I. A. 700 Ocean Dr. Juno Beach, N. Palm Beach, Florida 33408. Įsidėmėtina naujas motelio telefonas: Area code 305 626-2444. (Pr.)

— Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. SK.

— Elektros įvedimai, pataisyimai. Turū Čikagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose. Dirbu greit, garantuoti ir sąžiningai. Klaudijus Pumputis, 4358 So. Washtenaw Ave. Tel. 927-3559. (Pr.)

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Žemė — Pardavinimi

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSOMIAIS MENEŠINIAIS IŠSISKOKEJIMAIS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas 2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI. VISŲ RČŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA J. BACEVICIUS — BELL REALTY INCOME TAX SERVICE 6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple, Nebrangus. 2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metų. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000. 4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kambariai sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera gyventi vieta. 10 BUTŲ MŪRAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambariai.

ŠIMAITIS REALTY Insurance, Income Tax 2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

SAVININKAS PARDUODA mūrinį namą su 4 miegamaisiais, 3 tualeto kambariais, irengtu rūsiu ir baru jame. Centrinis oro kontrolavimas, naujas garažas. 1 1/2 bloko nuo Marquette parko, arti mokyklų, 72-ros ir Kedzie apylinkėje. Tel. 778-5488.

SAVININKAS PARDUODA 81-ros ir Talman apylinkėje 3 miegamų mūrinį namą su oro vėsinimu, 2 tualeto kambariais, irengtu beismante svečiu kambariu ir baru jame. 2 1/2 masiūnų garažas. Gazu šildymas, kilimai ir daug kitu priedų. Tel. 436-5092

BY OWNER BOGAN AREA 3 bedroom raised ranch 40' lot. Large kitchen with built-in oven and range, dish washer, side by side freezer refrigerator. Baked enamel storms and screens. Overhead sewers and sump pump. Carpeting and draperies throughout. Finished basement. 2 1/2 car garage with electric door opener. Alum. gutters and downspouts. Cent. air. Deluxe humidifier & air cleaner purifier. Huge patio. Fence. Driveway. Many other extras. Must see to appreciate. \$44,900. 436-4125

KITUR IŠSİKELIANTIS SAVININKAS turi skubiai parduoti Tinley Parke esanti gražū namą su dideliu sklypu. Daug medžių ir vaismedžių. Skambinti 532-6241

BEVERLY SHORES, ant Broadway skubiai parduodamas sklypas. Tel. (312) 254-1136 arba (219) 879-5097

— Chicagos miesto policija skelbia jos žinioje esančių dviračių išpardavimą rugpjūčio 2 d. 10 val. ryto International Juos apžiūrėti galima rugpjūčio 1 d. 2—4 val. Įėjimas iš aikštės pro 2-sius vartus.

DOMAS ZUKAUSKAS 4444 So. WESTERN AVE, Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

HOME INSURANCE Call: Frank Zapolis 3208 1/2 W. 95th St. GA 4-8654

D E M E S I O 62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$60 pusemetui automobilio Liability apdraudimas. Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

M. A. SIMKUS Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TERRA Brangenybė, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms. 3237 WEST 63rd ST., CHICAGO Tel. 434-4660

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGNYBĖS Pardavimas ir Taisymas 2646 WEST 69th STREET Tel.: Republic 7-1941

BIZNERIAL KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE" — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

GEROS DOVANOS ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIENOSE" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS: Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vektoriu \$4.00 dabar tik \$3.00 Minkštais viršeliais tik \$2.00 Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išspūdžiai. Dabar tik \$2.00 Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money orderį.

NAUJIENOS, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ MARIA NOREIKIENĖ — VYTAUTAS ZUKAUSKAS 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas įvažiūrų prekių. AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas. AL NAUJOKAITIS 2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320 Įvažiūrų prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, dolieriniai sertifikatai. V. VALANTINAS

JUBILIEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, geriant pirmo Amerikos Lietuvių dienraščio steigėjų bei Lietuvos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vajus. NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoją už Lietuvos ir pavergtu lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamas ir sandėris su okupantai ar jų igaliotniais. NAUJIENOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus. NAUJIENOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą žias pasimetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinės. Ne veltui, geros draugijos girti Naujienas yra maža. Lai ta maža tampa jas prenumeruoti. Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų proga skelbdama platinimo vajų kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiimančioms Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbuose ne tik laikraščio, bet ir visos šalvijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visotino lietuviškos reikalų renesanso. KAINUOJA: Čikagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50. Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai. Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

Siunčiu _____ dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajuus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajuus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS _____ ADRESAS _____